

SPIS TREŚCI – CONTENTS – TABLE DES MATIÈRES

Tom LXX – Zeszyt 1

I. ROZPRAWY – PAPERS – ARTICLES

- Dariusz Szpoper, Rosyjskie czynniki rządowe wobec reformy szkolnej Aleksandra Wielopolskiego w świetle petersburskiego rękopisu ekspertyzy prawnej zatytułowanej *Uwagi nad projektem stworzenia instytucji naukowych w Królestwie Polskim opublikowanym w polskiej gazecie „Dziennik Powszechny”* 11
Russian aspects of government in relation to the education reform by Aleksander Wielopolski in the light of the Petersburg manuscript of the legal opinion entitled *Remarks on the project of creating scientific institutions in the Kingdom of Poland published in a Polish newspaper called “Dziennik Powszechny”* 66
Les facteurs gouvernementaux russes envers la réforme scolaire d’Aleksander Wielopolski à la lumière du manuscrit d’expertise juridique de Saint-Pétersbourg intitulée *Commentaires sur le projet de la création d’institutions d’enseignement dans le Royaume de Pologne publié dans le journal polonais «Dziennik Powszechny»* 66
- Adam Lityński, Armenii droga do leninowsko-kemalowskiego rozbioru (1917–1921) 67
Armenia’s journey towards partition by Lenin and Mustafa Kemal (1917–1921) 108
Le chemin de l’Arménie vers le partage léniniste-kémaliste (1917–1921) 109
- Robert Jastrzębski, Reforma rolna po drugiej wojnie światowej. Ustawodawstwo państwa polskiego 111
Land reform after World War II. Legislation in Poland 149
Réforme agraire après la Seconde Guerre mondiale. Législation de l’État polonais 150
- Witold Kulesza, Polska godność narodowa w świetle prawa karnego 153
Polish national dignity in light of criminal law 184
La dignité nationale polonaise à la lumière du droit pénal 185

II. PRACE DROBNE I MATERIAŁY – MISCELLANEA – MISCELLES

- Maciej Wilmanowicz, Koncepcje suwerenności i prawa do oporu w *De iure regni apud Scotos* („O władzy królewskiej wśród Szkotów”) George’a Buchanana 187

The concept of sovereignty and the right of revolution in <i>De iure regni apud Scotos</i> (“A dialogue, concerning the due privilege of government in the kingdom of Scotland”) by George Buchanan	223
Les concepts de souveraineté et de droit de résister dans <i>De iure regni apud Scotos</i> («Le droit royal chez les Ecossais») de George Buchanan	224
Paweł Ludwiczak, Prawo karne Królestwa Polskiego w latach 1815–1905 a sprawowanie kultu religijnego	225
Criminal law in the Kingdom of Poland between 1815 and 1905 in relation to exercising religious cult	238
Le droit pénal du Royaume de Pologne dans les années 1815–1905 et l’exercice du culte religieux	238
Joanna Machlańska, Powtórzenie (recydywa) przestępstw w rosyjskim prawie karnym XIX w.	239
The recurrence of crime (recidivism) in Russian criminal law in the 19th century	255
Répétition (récidive) des infractions dans le droit pénal russe au XIXème siècle	255
Izabela Jankowska-Prochot, Ewolucja instrumentów prawnych ochrony wiarygodności dokumentów w systemie <i>common law</i> na przykładzie Irlandii zależnej i niepodległej	257
Evolution of legal instruments used to protect the credibility of documents in the common law system on the example of Ireland under foreign rule and of independent Ireland	271
Évolution des instruments juridiques visant à protéger la crédibilité des documents dans le système common law sur l’exemple de l’Irlande dépendante et indépendante	272
Krzysztof Tarka, „Jesteśmy tu dla Polski”. III Rada Narodowa RP wobec wydarzeń w kraju (1949–1951)	273
“We are here for Poland”. The Third National Council of Poland in the light of the events in the country (1949–1951)	288
«Nous sommes ici pour la Pologne». Le IIIème Conseil National de la République de Pologne envers les événements dans le pays (1949–1951)	288
 III. Z DZIEJÓW NAUKI I NAUCZANIA HISTORII PRAWA – FROM THE HISTORY OF SCIENCE AND THE TEACHING OF LAW – DE L’HISTOIRE DE LA SCIENCE ET DE L’ENSEIGNEMENT DE L’HISTOIRE DU DROIT 	
Anna Tarnowska, Periodyki późnej epoki stanisławowskiej jako źródła dla historyka prawa ustrojowego. O „Gazecie Narodowej i Obcej” oraz „Pamiętniku Historyczno- Polityczno-Ekonomicznym”	291
Periodicals of the late Stanislaw August Era as the sources for historians of constitutional law. About Gazeta Narodowa i Obca (‘National and Foreign Newspaper’) and Pamiętnik Historyczno-Polityczno-Ekonomiczny (‘Historical and Political-Economical Memorials’)	311
Les périodiques de dernières années de l’époque du roi Stanislaw August étant une source pour l’historien du système politique. Quelques remarques sur «Gazeta Narodowa i Obca» [<i>Gazette nationale et étrangère</i>] et «Pamiętnik Historyczno- Polityczno-Ekonomiczny» [<i>Mémoires historiques, politiques et économiques</i>]	312

IV. DEBIUTY – *DEBUTES* – *DEBUTS*

Łukasz Smorczewski, Kariera agens vice praefectorum praetorio Luciliusa Crispusa i chronologia utworzenia stanowiska wikariusza diecezjalnego w Poncie	313
The career of Lucilius Crispus as agens vice praefectorum praetorio and the chronological description of the creation of the position of the diocese vicar in Pontus	333
La carrière de l'agens vice praefectorum praetorio Lucilius Crispus et la chronologie des événements visant à la création de la fonction de vicaire diocésain du Pont	334
Sylwia Przewoźnik, Korespondencja więźniów z obozu w Auschwitz w świetle akt Sądu Grodzkiego w Krakowie z lat 1946–1950	335
Prisoner correspondence from the Auschwitz camp in the light of the Cracow Magistrate's Court records between 1946 and 1950	344
La correspondance de prisonniers du camp d'Auschwitz à la lumière des dossiers du tribunal municipal de Cracovie de 1946 à 1950	344

V. JUBILEUSZ SIEDEMDZIESIĘCIOLECIA CZASOPISMA PRAWNO-HISTORYCZNEGO
– 70th ANNIVERSARY OF CZASOPISMO PRAWNO-HISTORYCZNE – LA SOIXANTE-DIXIÈME ANNIVERSAIRE DE CZASOPISMO PRAWNO-HISTORYCZNE

Małgorzata Materniak-Pawłowska, Marek Krzymkowski, Siedemdziesiąt lat „Czasopisma Prawno-Historycznego”	345
Profesor Henryk Olszewski wspomina...	353

VI. RECENZJE – *REVIEWS* – *COMPTES RENDUS*

<i>Prawo i Literatura. Szkice</i> , red. naukowa Jarosław Kuisz i Marek Wąsowicz (Anna Rosner)	365
Przemysław Marcin Żukowski, Wydział Prawa Uniwersytetu Jagiellońskiego w Krakowie w latach 1918–1939 (Henryk Olszewski)	371

VII. IN MEMORIAM

Józef Méléze-Modrzejewski (1930–2017) (Witold Wołodkiewicz)	375
Janusz Sondel (1937–2017) (Maria Zabłocka)	383
Marek Waldenberg (1926–2018) (Henryk Olszewski)	386

VIII. KRONIKA – *CHRONICLE* – *CHRONIQUE*

Konferencja „The Rule of Law and the Humanites”, Warszawa 13 października 2017 r. (Jarosław Kuisz)	391
Jubileusz 50-lecia pracy naukowej Profesora dr. hab. Wacława Uruszczaka, Kraków 17 listopada 2017 r. (Katarzyna Krzysztofek, Maciej Mikuła, Michał Ożóg, Marek Strzała, Zdzisław Zarzycki)	394

Konferencja międzynarodowa „Justice and judicial proces. Evolution and development in the history of law”, Murcja, 29 listopada – 1 grudnia 2017 r. (Adam Moniuszko, Piotr Pomianowski)	405
XVI Międzynarodowa konferencja naukowa „Wielkie Księstwo Litewskie w XVIII w. Stan, zajęcie, powołanie (Piotr M. Pilarczyk)	406
III Ogólnopolska Konferencja Naukowa „Wiosenne Spotkania Młodych” na temat „Mediewistyka, czasy nowożytne i najnowsze. Perspektywy badawcze”, 16 kwietnia 2018 r., Łódź (Marcin Głuszak)	406
Nadanie stopni naukowych	407